

Parlamenti

küldöttségünk Bécsben

A Bécsben tartózkodó magyar parlamenti küldöttség a kedden délelőtt a bécsi óvárossal, a külső területekkel ismerkedett. Délben küldöttségünk tiszteletére fogadás volt a Ballhaus-platzon, az osztrák kancellári hivatalban. Dr. Josef Klaus szövetségi kancellár személyesen akarta fogadni a parlamenti képviselőinket, de rajta kívülálló okokból nem tudott idejében visszatérni Ausztria legnyugatibb tartományából, Vorarlbergből, ezért személyes képviselével dr. Hermann Withall alkancellárt, az osztrák Néppárt főtitkárát bízta meg, aki a kancellári hivatal dísztermé-

ben ebéden látta vendégül a magyar képviselőket és pohárköszöntőjében melegen üdvözölte országgyűlésünk küldötteinek ausztriai látogatását.

Dr. Gonda György, a magyar delegáció vezetője válaszában a magyar képviselők meglepedésének adott hangot, hogy a magyar-osztrák parlamentközi tárgyalások eredményeképpen szorosabb kapcsolat alakul a két ország törvényhozó testületei között.

A látogatás után az Osztrák Ásványipari Részvénytársaság Schwechat-i telepét tekintette meg a magyar delegáció.

A Magyar Kereskedelmi Kamara közgyűlése

Kedre összehívta évi rendszeres közgyűlését a Magyar Kereskedelmi Kamara. A tanácskozáson, amelynek színhelye a néphadsereg központi klubja volt, részt vett Nagy Józsefné könnyűipari miniszter, Vályi Péter pénzügyminiszter, Bacsoni Jenő, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, Szalai Béla külkereskedelmi miniszter-helyettes, Keserű Jánosné belkereskedelmi miniszter-helyettes, László Andor államtitkár, a Magyar Nemzeti Bank elnöke is.

Kallós Ödön, a kamara elnöke számolt be arról, hogyan fejt ki tevékenységét a kamara, mint az állami, gazdasági és társadalmi szervezetek külkereskedelmi tevékenységükkel kapcsolatos érdekképviselői szerve.

A jövő iskolájáról

Több éve, de különösen az oktatási reform megvalósításának kezdete óta az érdeklődés előterében áll az iskola. Számátalan gondolat, javaslat, megalapozott és ötletszerű elképzelés igyekszik csiszolni az oktató-nevelő munka hatékonyságát, objektív és szubjektív feltételeit.

A gyors társadalmi-gazdasági és tudományos-tehnikai forradalom fokozott és újszerű követelményeket támaszt az iskolával szemben is. Ez mind a tananyagban, mind a módszerekben, de talán a struktúrában is bizonyos változtatásokat követel. Ezeknek az igényeknek kielégítése érdekében született a reform gondolata, ki-munkálása és végrehajtása. Az oktató-nevelő munkában kibontakozó változások egyrészt sok új, kitűnő módszertani, tematikai és típus-beli lehetőségeket eredményeztek, másrészt azonban néhány vonatkozásban csak a kísérlet szintjéig jutottak el. Ugyanakkor a most erősödő iskola már csírájában sejteti a jövő iskolájának modelljét.

A jövő év tavaszán összeülő V. Egyetemes Nevelésügyi Konferencia előkészületei munkáiban is sok szó esik az oktatási, nevelési rendszerünk jövőbeli alakulásáról. A szakemberek imponáló tudományos apparátussal kutatják a jövő iskolájára háruló követelményeket.

De vajon csak a felnőtteket érdekli és érinti e téma?

Korántsem! A diákok érdeklődése is legalább olyan élénk a jövő iskolája iránt, mint az oktatás szakembereié. Mindenképpen érdemes és szükséges őket is megkérdezni, véleményeiket, javaslatukat meghallgatni.

Ezt teszi most nagyon ötletesen az Iskolarádió a „Diákszemmel a jövő iskolájáról” című műsorában. A hat adásra tervezett sorozatban a diákoknak adnak főrumot arra, hogy elmondhassák a nyilvánosság előtt is, hol és miben érzik a jelenlegi oktatási-nevelési kérések szorítását, és hogyan képzelik el a jövő iskoláját? Az egyenként 30 perces műsorok különböző nagy iskolavárosokban készülnek. A beszélgetések témái felölelik az iskolai munkával kapcsolatos valamennyi lényeges kérdést. Erdemes egymás mellé sorakoztatni a témákat: Milyen iskolába járnék szívesen?... Mit tanulunk és hogyan?... Számunkérés, értékelés... Tanár és diák... Iskolai közélet-demokrácia... Magánéletünk és az iskola.

Az elmúlt napokban Szegeden került sor a Mit tanulunk és hogyan? téma felvételére. Alkalmam volt végighallgatni a szegedi középiskolások képviselői hozzonót diák több órás eszmecserejét. Érdekes beszélgetés volt. Úgy hiszem ötletgazdag gondolataik, észrevételeik, érveik a műsor adta harminc percen túl is figyelemre méltóak. Elsősorban a jelen értékelése és a közeli jövő szempontjából.

Érdemes a beszélgetés exponált kérdései közül néhányat külön is megemlíteni, egyrészt érdekességük miatt, másrészt annak bizonyítására, hogy ebben a témában is van mondanivalójuk a diákoknak.

Valamennyien hangsúlyozták, hogy a tananyag mennyisége rohamosan növekszik, és szinte semmiféle mennyiségcsökkentő szelekció nincs. Hasznos lenne, ha a jövő középiskolájában az adott kor ismeretanyagára helyeznék a fő hangsúlyt. Ennek érdekében viszont bátrabban kellene támaszkodni az általános iskolában szerzett tudásra. Véleményünk szerint a tankönyvek nagy többsége nem megfelelő. Kevés bennük az összefoglaló rész, jó néhány tankönyvet több szerző ír, ami stílusában és megközelítésében egyaránt heterogénnek teszi. A jövő tankönyve csak a lényegét adja, tipográfiai megjelenítése legyen világos, egységes.

Szerintük hasznosabb lenne, ha egy tárgyból egymás után 2 órát tartanának. Így több idő jutna az anyag mélyebb tárgyalására, többet lehetne kísérletezni, gyakorolni. Feleltetés, számkéres legyen, de ne óránként, hanem egyes témakörök befejezése után. Így a tanár, de a diák is jobban meggyőződhetne arról, hogy sikerült-e és milyen mértékben elsajátítani az összefüggéseket.

A diákok az oktatógépek és szemléltetőeszközök elterjesztését javasolják: legyen minden osztályban filmvetítő és minden témakörhöz film. Legyen annyi kisebb szemléltetőeszköz, ahány tanuló van. Minden diáknak legyen magnója, melyre felveszi a tanár magyarázatát, hogy azt otthon a felkészülés során ismét meghallgathassa. A jövő iskolájában kapjon különös hangsúlyt a nyelvtanulás. Az általános iskola felső tagozatától kezdve minden diák legalább két nyelvet tanuljon.

A középiskola szerepét illetően meglehetősen változatos nézetek hangzottak el. Leginkább afelé hajlottak, hogy a jövő középiskolája nyújtson általános minimumot. Elsősorban azt a készséget fejlessze ki, melynek segítségével a diák az iskola befejezése után biztosan el tud igazodni a kor társadalmi, tudományos, gazdasági és technikai kérdéseiben. Ezen túlmenően speciálisan foglalkozzék az iskola jellegének megfelelő kérdésekkel, olyan módszerekkel és felkészültséggel, melyekkel rövidebb idő alatt hatékonyabban lehet elsajátítani a tananyagot.

Hosszan lehetne még sorolni az észrevételeket, javaslatokat. Úgy gondolom azonban, a fentiekből is érezhető, hogy a középiskolások diákok tudnak véleményt mondani az iskolát, az oktató-nevelő munkát érintő kérdésekben. Észrevételeik hasznos és értékes információk. Ezért is üdvözölhető örömmel az Iskolarádió sorozata — úgy is fogalmazhatnám —, nyilvános diákpárlamentje, melynek anyaga bizonyára értékes kiegészítő adaléka lesz az V. Nevelésügyi Konferencia jegyében végzett szociológiai, pedagógiai munkának.

Dr. Mészáros Rezső

A novemberi és decemberi munkaidő-beosztás

A Munkaügyi Minisztérium közli:

Mivel az idén november 7. és december 26. pénteki napra esik, s mindkét esetben egy munkanap választja el a munkaszüneti napot a heti pihenőnaptól, az érvényes jogszabályok értelmében a heti pihenőnapot a munkaszüneti nappal összevontan kell kiadni, és a munkaszüneti nap előtti napon szombati munkaidő-beosztást kell alkalmazni.

Ennek megfelelően a hatnapos munkahéttel dolgozó és a páros heteken szabad szombatot tartó vállalatoknál a munkaidőbeosztás november 7-re való tekintettel a következőképpen alakul: november 6-án, csütörtökön szombati munkaidő-beosztás, november 7. péntek munkaszüneti nap, november 8. szombati heti pihenőnap, november 9. vasárnap pedig rendes munkanap. A páratlan heteken szabad szombatot tartó és ötnapos munkahéttel dolgozó vállalatoknál a munkaidőbeosztás nem változik, tehát november 8-án szabad szombatot tartanak, és november 9. marad a heti pihenőnap.

December végén a hatnapos munkahéttel dolgozó és a páratlan heteken szabad szombatot tartó vállalatoknál a munkaidő-beosztás a következő: december 24-én, szerdán szombati munkaidő-beosztás, december 25. csütörtök és 26. péntek munkaszüneti nap, december 27. szombati heti pihenőnap, december 28. vasárnap rendes munkanap. A páros heteken szabad szombatot tartó és ötnapos munkahéttel dolgozó vállalatoknál a munkaidőbeosztás nem változik, vagyis december 27-én szabad szombatot tartanak és december 28. marad a heti pihenőnap.

Az említettektől eltérő munkaidő-beosztást elrendelni, vagy engedélyezni nem szabad, kivéve az év végi üzemszünetet tartó építőipari vállalatokat. A munkaszüneti napokat megelőző vagy követő munkanapokat előre vagy utólag ledolgozni vagy a munkaidő-beosztás szabadnapok kiadásával megváltoztatni sem szabad.

SZERDA,
1969. OKTÓBER 8.

DELMAGYARORSZÁG 3

Kapunyitás előtt

Három premier — „Diszletrerekonstrakció”

Móra Ferenc *Négy apának egy leánya* című vígjátékával szombaton, október 11-én, Szeged felszabadulásának 25. évfordulóján nyitja kapuit, kezdi új évadját a Szegedi Nemzeti Színház. Az első premiert másnap, október 13-án, hétfőn pedig ismét premiert láthat a közönség: *Aszlányi-Gyulai Gáál Hét pofon* című zenés vígjátékát.

— Miért éppen ezekkel a darabokkal kezd a színház?

— Természetesen nem véletlenül — mondja Lendvai Ferenc igazgató. — Először is azzal, hogy mindhárom darab magyar szerző munkája, azt szeretném hangsúlyozni, hogy a színház a magyar drámairodalom ápolását egyik legfontosabb feladatának tekinti. Ezenfelül magától értetődőleg elsődrendű dolog számunkra, hogy szegedi színház vagyunk. Ezért választottuk nyitódarabnak Móra Ferenc művét. Ugyancsak a helyszellemét hangsúlyozzuk a második bemutatóval, Hunyadi Feketeszáru cseresnyéjével, melynek cselekménye ezen a tájon, Szeged és Szabadka között, Palicson játszódik, s azt mondja el, hogy a két egymásraült szomszédos népnek békében és barátságban kell élnie. Egyébként ez az egyetlen olyan magyar színdarab, amely ezeket a problémákat feszegeti. Harmadik bemutatónkkal végül olyan musical-elképzelést szeretnénk megvalósítani, amely a szegedi közönség számára újdonság lesz.

A premierekre minden készen áll. A három darab eljutott a főpróbákig, a diszletek, jelmezek elkészültek. Jellemzőül néhány apróság. Medveczky Ilona nyolcszor öltözik át a Hét pofonban. Ruhatárának nyolc, illetve hét és egynegyed darabja közül több Budapesten, a Rotschild-szalomban készült. Különböző azért hét és egy-negyed jelmez, s nem pontosan nyolc, mert az egyik jelmeznek mind a mennyiségét, mind a műfaját igen

nehéz meghatározni. Én nagyon kicsi fűrdőruháknak néztem, de lehet, hogy csak azért, mert „maradi” felfogású vagyok. Mindenesetre a művésznőnek ez a jelmez — jelzett jelmez — feltétlenül dekoratív megjelenést biztosít.

Egyébként úgy ácsolnak, festenek, kalapálnak a színházban, a nézőtérben és a folyosókon, hogy aki járattalul téved be, azt hiszi, a tervezett nagy rekonstrukció kezdődött meg. Erről persze szó sincs. Ami most a színházban történik, illetve történt, mert ennek is erősen a vége felé járnak, nem felújítás, hanem inkább valamiféle nagyszabású őszi takarítás.

— Diszletrerekonstrakció — mondja találóan Gergely István, a színház diszlettervezője, a munkák kigondolóját és vezetőjét. Diszletrerekonstrakció, de azért nagyon hatásos és szép: újjáfestett falak, ajtók, részben felújított szék, teljesen új padozat és teljesen felújított büfé várja szombattól a közönséget. Nem is csoda, hogy szép: félmillió forintba került.

Még két újdonság: a társalgóban a szegedi festők alkotásaiból képzőművészeti kiállítás, a nézőtéri folyosókon pedig Színház a belyegen címmel nemzetközi belyegbemutatót láthat majd a közönség.

Ö. L.

Toronyépítők

Az óriás magabiztosan támaszkodik négy acél lábán a betontömbre. Acélmerevítőin, a pókháló csillogású sodronyain zene születik: odafent, vagy 60 méter magasan, már megmozdult a reggeli szél.

Harminc ember csendben tarkójára tolja a sisakot. Az utolsó csavaranyát meghúzták, a szerelők óvatosan leereszkedtek a vasláncpáskón, kikapcsolták a biztonsági karabinert, s most lentől végigszimatogató szemüklükkel a tornyot. Nekik szép, csodálatosan szép ez az összehegesztett, csavarozott, 45 tonnás monstrum. Közük van apró illesztéseikhez; eszükbe jut az elmúlt hónap emberpróbáló munkája. A torony véglegesen megszületett a reggelen, négy Diesel-motorjával hamarosan fűlszik át a szikáncsi földet. Az egyhónapos hangszorgalmú építőmunkát a román mérnök, Marcea Virgil, a tornyot szállító román cég megbízottja irányította. Mellette állók, s ahogy kezdet fog technikusaival, szerelőivel, látom szemem, hogy boldog. A „szertárnak” vége, beszélgethetünk.

— Honnan jött? — Én meg a torony Ploes-tiben szálltunk vonatra. Románia egyik legnagyobb

Somogyi Károlyné felvétele
Marcea Virgil és a fűrótorony

gépgyára működik ott, tízezer emberrel, mi készítjük Európában a legnagyobb méretű fűrótoronyokat. Fél évvel ezelőtt csomagoltuk ezt a négy DH-s, összeszerelt állapotában 62 méter magas tornyot. Augusztus végén megérkeztek az első vagonok. Az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt — megrendelőnk — elküldte segítségünkre az oroszai üzem egyik toronyserelő brigádját. Szeptemberben már javában dolgoztunk.

— Először jár Magyarországon?

Matkó István

Új bánya

Kedden felavatták a mecseki szénmedence legfiatalabb bányáját, az egy és negyedik milliárd forint költséggel kialakított komló Zobák-aknát, amely napi 300 vagon szenet szolgáltat. A bányát, amely elsősorban a Dunai Vasmű kohókoksza-

ellátására épült, dr. Lévardi Ferenc nehézipari miniszter adta át az üzem dolgozóinak. Köszöntötte mindazokat, akik tudással, szorgalmukkal, erőfeszítéseikkel hozzájárultak a magyar szénbányászat e legnagyobb mély művelési bányájának megalkotásához.